

Apie 2021-2027 metų investicijų programą

2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programa pradeda naują ES investicijų etapą Lietuvoje. Programos biudžetas - beveik 8 mlrd. eurų, kuriuos sudaro Europos regioninės plėtros, Europos socialinio fondo +, Sanglaudos ir Teisingos pertvarkos fondų lėšos, skirtos ilgalaikės ekonominės ir socialinės gerovės bei Lietuvos ekonomikos atsparumo ir konkurencingumo užtikrinimui.

Atsižvelgiant į Lietuvos vyriausybės programą ir ES Bendrųjų nuostatų reglamente nustatytus politikos tikslus, investicijos pagal 2021-2027 m. ES fondų programą nukreipta į šias pagrindines sritis:

- inovacijas ir skaitmeninimą, mokslo ir verslo bendradarbiavimą, žinių komercinimą;
- švietimą, įgūdžių formavimą, kvalifikuotą darbo jėgą, gebančią diegti inovacijas ir reaguoti į besikeičiančius poreikius, kartu sprendžiant socialinės atskirties iššūkius;
- žaliąją transformaciją – atsinaujinančių energijos šaltinių, darnaus judumo ir žiedinės ekonomikos skatinimą;
- sveikatos sistemų atsparumo didinimą;
- pažangų, saugų ir įvairiarūšį susisiekimą, įskaitant tarpvalstybinio, nacionalinio ir regionų judumo gerinimą;
- tvarų ir integruotą miestų ir regionų vystymą, grįstą konkretaus regiono sprendimais dėl patrauklumo ir ekonominio potencialo didinimo, investicijų pritraukimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.

Mažins regionų atskirtį

Programos lėšos suplanuotos, atsižvelgiant į poreikį mažinti šalies regioninius skirtumus. Siekiant tolygios regionų plėtros, dar 2016 metais Lietuva padalinta į du – Sostinės bei Vidurio ir Vakarų regionus. Sostinės regionas, kurį sudaro Elektrėnų, Šalčininkų r., Širvintų r., Švenčionių r., Trakų, Ukmergės r. bei Vilniaus miesto ir rajono savivaldybės, pasižymi ženkliais vidiniais ekonominio ir socialinio išsivystymo netolygumais.

Numatyta, kad šiame regione investicijos bus koncentruojamos į mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir inovacijas (MTEPI) bei inovacijų stiprinimą, specialistų persikvalifikavimą sumanosios specializacijos srityse. Taip pat bus skatinamos energijos efektyvumo didinimo priemonės, gerinamas skaitmeninis junglumas, aktyvi įtrauktis, didinamos įsidarbinimo galimybės, gerinama socialinių, švietimo, sveikatos paslaugų kokybė ir prieinamumas, investuojama į darnią miestų plėtrą.

Programos lėšos suplanuotos, atsižvelgiant į poreikį mažinti šalies regioninius skirtumus. Siekiant tolygios regionų plėtros, dar 2016 metais Lietuva padalinta į du – Sostinės bei Vidurio ir Vakarų regionus.

Į Sostinės regioną nukreipta lėšų dalis generuos pridėtinę vertę, skatins ekonomikos vystymąsi, didins konkurencingumą ir integruojamąsi į tarptautines vertės kūrimo grandines. Iš viso, su nacionaliniu finansavimu, investicijos Sostinės regione sudarys daugiau nei 1,3 mlrd. eurų.

Investicijos Vidurio ir Vakarų regionui, kurios siekia 4,1 mlrd. eurų, bus nukreiptos į verslo konkurencingumo didinimą, į sumaniąją specializaciją atitinkančias MTEPI. Taip pat bus investuojama į energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo skatinimą, regiono ir vietos judumą, socialinės atskirties mažinimą, sveikatos priežiūros, švietimo, kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą bei siekiama mažinti regioninius netolygumus.